Program

OI, Etap III, dzień drugi, 30.03.2006

Misie

Bajtocka firma 0101010 produkuje zabawki dla dzieci. 0101010 jest bardzo znaną firmą, a ich zabawki mają opinię bardzo solidnych. Pracownicy firmy z przerażeniem stwierdzili, że ostatnie cztery modele misiów: A1, A2, B1 i B2 mają ukrytą wadę: jeśli weźmiemy trzy misie, które wszystkie mają tę samą literę w oznaczeniu modelu, lub wszystkie mają tę samą cyfrę w oznaczeniu modelu i ustawimy je obok siebie w rzędzie, to misie ulegną nieodwracalnemu uszkodzeniu.

Ustawienie misiów w rzędzie nazwiemy bezpiecznym, jeśli w jego wyniku żaden miś nie ulegnie uszkodzeniu, tzn. żadne trzy kolejne misie nie będą wszystkie miały tej samej litery w oznaczeniu modelu, ani tej samej cyfry.

Bajtazar ma kolekcję misiów, w której znajdują się tylko feralne modele. Bajtazar bawi się misiami ustawiając je w rzędzie. Zastanawia się, ile jest możliwych bezpiecznych ustawień misiów. Napisz program, który pomoże mu to ustalić.

Zadanie

Napisz program, który:

- wczyta ze standardowego wejścia liczbę misiów każdego modelu,
- obliczy liczbę bezpiecznych ustawień misiów w rzędzie, modulo 1 000 000,
- wypisze wynik na standardowe wyjście.

Wejście

W pierwszym i jedynym wierszu wejścia znajdują się cztery nieujemne liczby całkowite: n_{A1} , n_{A2} , n_{B1} , n_{B2} , oddzielone pojedynczymi odstępami ($0 \le n_{A1}, n_{A2}, n_{B1}, n_{B2} \le 38$). Oznaczają one liczbę misiów, odpowiednio modelu A1, A2, B1 i B2. Możesz założyć, że sumaryczna liczba misiów jest dodatnia.

Wyjście

W pierwszym i jedynym wierszu wyjścia Twój program powinien wypisać liczbę dobrych ustawień misiów w rzędzie modulo 1 000 000.

Przykład

Dla danych wejściowych:

poprawnym wynikiem jest:

0 1 2 1

6

Istnieje 6 poprawnych ustawień misiów: B1 A2 B1 B2, B1 A2 B2 B1, B2 A2 B1 B1, B2 B1 A2 B1, B1 B2 A2 B1 oraz B1 B1 A2 B2.

Rozwiązanie

Wprowadzenie

Pytanie przedstawione w zadaniu jest modyfikacją problemu, który spotyka się w ... badaniach psychologicznych. Na przykład człowiek mający reagować w doświadczeniu na bodziec L naciskając przycisk lewą ręką, zaś na bodziec P — prawą, ma tendencję do wykorzystywania pozornych regularności do upraszczania sobie zadania — gdy trzy razy z rzędu powtórzy się bodziec L, to za czwartym razem najpewniej również zareaguje lewą ręką, nawet jeśli pojawi się bodziec P.

Psychologowie zwykle chcą unikać takich reakcji i stąd wzięło się zadanie. Oryginalny problem polegał na wygenerowaniu losowego ciągu spełniającego założenia takie, jak w zadaniu. Czytelnik bez trudu zmodyfikuje rozwiązanie wzorcowe tak, aby generowało żądany ciąg.

Oznaczenia i spostrzeżenia

Niech $T = \{A1, A2, B1, B1\}.$

Definicja 1 Uporządkowaną trójkę misiów $(p,q,r) \in T^3$ nazwiemy *trójką bezpieczną*, jeśli ustawienie tych misiów w rzędzie jest bezpieczne.

- 1. Niech *U* będzie zbiorem trójek bezpiecznych.
- 2. Niech $M(a_1, a_2, b_1, b_2)$ oznacza liczbę bezpiecznych ustawień a_1 misiów modelu A1, a_2 misiów modelu A2 itd.
- 3. Niech $N(a_1, a_2, b_1, b_2, p, q)$ oznacza liczbę bezpiecznych ustawień misiów takich, że przedostatni i ostatni miś w rzędzie to odpowiednio modele p oraz q ($p, q \in T$).

Odnotujmy jeszcze następujący fakt, prawdziwy dla układów, w których $a_1 + a_2 + b_1 + b_2 \ge 2$.

Fakt 1
$$M(a_1, a_2, b_1, b_2) = \sum_{(p,q) \in T \times T} N(a_1, a_2, b_1, b_2, p, q)$$

Rozwiązanie wzorcowe

Skorzystamy z faktu 1. Zamiast liczyć od razu wartości funkcji *M*, wyznaczymy najpierw, korzystając z metody programowania dynamicznego, wartości funkcji *N*. Uczyńmy kluczowe spostrzeżenie.

Spostrzeżenie 2 *Dla* $a_1 + a_2 + b_1 + b_2 > 2$ *zachodzą równości:*

$$\begin{array}{lcl} N(a_1,a_2,b_1,b_2,q,A1) & = & \displaystyle \sum_{\{p:(p,q,A1)\in U\}} N(a_1-1,a_2,b_1,b_2,p,q), \\ N(a_1,a_2,b_1,b_2,q,A2) & = & \displaystyle \sum_{\{p:(p,q,A2)\in U\}} N(a_1,a_2-1,b_1,b_2,p,q), \end{array}$$

$$\begin{array}{lcl} N(a_1,a_2,b_1,b_2,q,B1) & = & \displaystyle \sum_{\{p:(p,q,B1)\in U\}} N(a_1,a_2,b_1-1,b_2,p,q), \\ N(a_1,a_2,b_1,b_2,q,B2) & = & \displaystyle \sum_{\{p:(p,q,B2)\in U\}} N(a_1,a_2,b_1,b_2-1,p,q), \end{array}$$

Pisząc w skrócie:

 $N(a_1,a_2,b_1,b_2,q,r)=$ $=\sum_{\{p:(p,q,r)\in U\}}N(a_1-[r=A1],a_2-[r=A2],b_1-[r=B1],b_2-[r=B2],p,q),$ $gdzie\ [r=x]\ dla\ x\in T,\ to\ odpowied\'z\ na\ pytanie,\ czy\ r=x,\ czyli\ jedynka,\ gdy\ r=x,$ $a\ zero\ w\ przeciwnym\ przypadku.\ W\ og\'olności\ zapis\ [wyrażenie\ logiczne],\ nazywany\ notacją$ $Iversona,\ jest\ zdefiniowany\ jako\ 1,\ jeżeli\ wyrażenie\ jest\ prawdziwe,\ a\ 0\ w\ przeciwnym$ przypadku.

Zauważmy, że aby policzyć $N(a_1,a_2,b_1,b_2,q,r)$, dla dowolnego r wystarczy znać wartości $N(a_1',a_2',b_1',b_2',s,t)$, gdzie s i t są dowolnymi modelami misiów, zaś $a_1'+a_2'+b_1'+b_2'=a_1+a_2+b_1+b_2-1$. Wartości N, które musimy wyznaczyć bezpośrednio, to przypadki, gdy mamy tylko dwa misie: $a_1+a_2+b_1+b_2=2$ — można je policzyć "na palcach" (na przykład N(1,1,0,0,A1,A2)=1). Dla wartości $a_1+a_2+b_1+b_2<2$ funkcję $N(a_1,a_2,b_1,b_2,*,*)$ definiujemy jako równą zeru.

Implementacja

Powyższe spostrzeżenia pozwalają nam zapisać następującą funkcję.

```
1: function licz\_ustawienia(a_1, a_2, b_1, b_2)
      \{a_1, a_2, b_1, b_2 \text{ to odpowiednio liczby misiów modelu } A1, A2, B1, B2\}
      if a_1 + a_2 + b_1 + b_2 \le 1 then
3:
        return 1;
 4:
      else begin
 5:
         { zainicjuj wartości N dla a_1 + a_2 + b_1 + b_2 = 2 }
 6:
         { pozostałe pola N wyzeruj }
 7:
         for i := 0 to a_1 do
 8:
           for j := 0 to a_2 do
 9:
             for k := 0 to b_1 do
                for l := 0 to b_2 do
11:
                    for q \in T do
12:
                      for r \in T do
13:
                         for p \in T do
14:
                           if i+j+k+l>2 and (p,q,r)\in U then
15:
                              { Dodawanie wykonywane modulo 1000000 }
16:
                              N(i, j, k, l, q, r) := N(i, j, k, l, q, r) +
17:
                              +N(i-[r=A1], j-[r=A2], k-[r=B1], l-[r=B2], p,q);
18:
      end;
19.
20:
      { M — wynik }
      M := 0;
21:
      for p \in T do
22:
```

194 *Misie*

```
23: for q \in T do

24: { Dodawanie wykonywane modulo 10000000 }

25: M := M + N(a_1, a_2, b_1, b_2, p, q);

26: return M;
```

Rzut oka na wiersze 8-11 pozwala przekonać się, że algorytm działa w czasie $O(a_1a_2b_1b_2)$. Jest jednak jeszcze jeden problem: program zużywa za dużo pamięci! W tak zaimplementowanej procedurze tablica N zajmuje niemal 160MB pamięci, a mamy tylko 32MB.

Można temu jednak zaradzić. Zauważmy, że po policzeniu $N(a_1+1,a_2,b_1,b_2,p,q)$ już nigdy nie skorzystamy z wartości $N(a_1,a_2,b_1,b_2,p,q)$. W szczególności więc możemy tak zaimplementować procedurę licz_ustawienia, żeby tablica N miała rozmiar $2\times 39\times 39\times 39\times 4\times 4$. Szczegóły implementacyjne pozostawiamy Czytelnikowi jako nietrudne ćwiczenie.

Testy

Rozwiązania zawodników sprawdzane były na zestawie 13 testów, podzielonych na 10 grup. Większość testów została wygenerowana w sposób losowy.

Nazwa	$\mathbf{a}_1$	a ₂	b ₁	b ₂	Opis
mis1a.in	2	5	3	7	
mis1b.in	0	0	1	0	przypadek brzegowy
mis2a.in	7	1	8	9	
mis2b.in	5	2	1	1	wynikiem jest 0
mis3.in	6	6	4	3	
mis4.in	9	8	7	6	
mis5.in	15	17	8	21	
mis6.in	28	17	4	33	
mis7.in	38	0	1	37	
mis8.in	20	35	20	37	
mis9a.in	38	32	28	30	
mis9b.in	35	20	10	11	wynikiem jest 0
mis10.in	37	37	30	38	

XII Bałtycka Olimpiada Informatyczna,

Heinola, Finlandia 2006